

BOK- RECENSIONER

Välkomna läroböcker

Svensk sjuksköterskeförening har så småningom lyckats att som utgivare på eget förlag utge en rad goda läroböcker för undervisningen av sjuksköterskeelever, undersköterskor och sjukvårdsbiträden, en pockande och svår uppgift.

Elementär sjukdomslära

FOLKE LUDIN *Svensk sjuksköterskeförenings förlag, Stockholm 1964 175 s*
Pris kr. 12:— inb.

Andra upplagan av "Elementär sjukdomslära" är grundligt omarbetad säger författaren, som också svarade för den första. Folke Ludin har en stark pedagogisk ådra som tagits väl tillvara i denna lärobok. Som hjälp för minnet utgör därtill hans välkända skisser utmärkta ankarfästen. Därför kunde man önska flera av dem, men besinnar att lagom nog är bäst alla gånger.

Efter ett par allmänna kapitel om sjukdomsorsaker och sjukdomsläran grundbegrepp följer den gängse kapiteluppdelningen av organ- och systemsjukdomar.

Svenska och latinska termer i den gängse sjukvården serveras med omtanke och viss varsamhet.

Överläkare Gunnar Lundquist svarar med känd förmåga för rätt intellektuell nivå i beskrivningen av de psykiska sjukdomarna.

Elementär sjukvårdslära

INGA JOHNSON *Svensk sjuksköterskeförenings förlag, Stockholm 1965, 175 s.*
Pris kr. 15:— inb.

Med ändringar såväl i text som av bilder har tredje upplagan av "Elementär sjukvårdslära" utkommit. Den är som förut bra och numera en ännu bättre handledning än tidigare i undervisningen av sjukvårdspersonal. Boken tar i första hand sikte på *sjukvårdens* grundläggande behov men kan i tillämpliga delar tjäna som en utmärkt hjälpreda eller "lathund" vid disposition av undervisningsprogram i kurser, cirklar och i Radio-TV. Det är inte bara professionellt sjukvårdsfolk som har rätt och skyldighet att inhämta kunskaper i att taga vård om sjuka. De grundläggande förutsättningarna för rätt vård av sängliggande sjuka och gamla i hemmen glömmes alltmer, vilket bidrar till en allt svårare belastning av sjukvårdsanstalterna. Inga Johnson har för några kapitel haft god hjälp av en rad sakkunniga medarbetare. Resultatet har blivit en i sin helhet stimulerande och pedagogiskt expressiv framställning. Dessutom "enkla" och därför så mycket effektivare teckningar av Sven A. Arnelid.

E. Husmark

Infektionssjukdomarna

J. WICKSTRÖM Tredje uppl.
1964, *Svensk sjuksköterskeförenings förlag, Sthlm 330 s.* Pris kr. 15:—.

Äter har Wickströms lärobok för sjuksköterskor utkommit i ny reviderad upplaga, tre år efter den föregående. Författaren säger blygsamt i sitt företal, att endast mindre omredigeringar och kompletteringar ägt rum sedan sist. Det må vara, men bearbetningen har dock gjort framställningen i stort sett "up to date". Det skall också sägas att de 330 sidorna rymmer en avsevärd mängd vetande, som man skulle önska att inte bara sjuksköterskor

utan även alla våra doktorer besitte.

Den allmänna delen ger en bakteriologisk och virologisk översikt, immunologiska grundbegrepp, litet om epidemiologi, profylax och terapi. Karakteristiska drag i vården vid epidemisjukhus och infektionsavdelningar presenteras och i det sammanhanget behandlas åtgärder till förebyggande av nosokomial smitta, varvid desinfektion och sterilisering får sina särskilda kapitel. Under rubriken "samhällets andel i epidemibekämpandet" får lagstiftningen och den epidemiologiska organisationen en beskrivning.

Den speciella delen, "sjukdomsläran", har disponerats efter sjukdomarnas överföringssätt och deras kliniska bild. Därigenom har en viss blandning av etiologierna uppstått. Eftersom de flesta framställningar i ämnet torde vara disponerade efter etiologiska grunder, kan det vara pedagogiskt gynnsamt att här få materialet serverat "på en annan ledd". Sjukdomsbeskrivningarna är oftast fylliga, rentav detaljerade, trots det begränsade utrymmet, och då det gäller förmågan att ge en målande beskrivning, kan jag inte undgå den reflexionen att den svenskaste bokens i dag skrivs östan om bottenhavet. Till den livliga upplevelsen av den kliniska verkligheten bidrar en liten men väl vald samling färgbilder.

En recension måste ju innehålla något gnäll. Tryckfel och definitionsfrågor, nomenklatur och sådana småtterier hoppas jag få diskutera med författaren före nästa upplaga, men en varning vill jag ge. Ta begreppen sterilisering och desinfektion med en nypa salt. Det är t. ex. inte nödvändigt att *sterilisera* bäcken, *desinfektion* räcker lyckligtvis. Därför kan Wickström och jag vara överens om att kokning är ett bra sätt att nå målet.

Gösta Tunevall